

مجله دانش

سری ۱۳۳۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم
دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته‌لق بمجوعه اسلامیة در
اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

عدد ۳۴ - ۲۱۶ ۱۴ ذی القعدة ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۱ اشرین اول ۱۳۲۸ جلد ۲ - ۹

باغچای مکتبلی ، آغیر ده بولری ، حیوانات بقریه خارالری ،
والحاصل شعبات زراعتك عمومته عائد ترقیاتی نظر اعتباره آلتهرق
حتى اوروپایه برچوق طلبه لر کوندرلشدن . بوخطه جسیمه یه ایسه
نه یاپلدی ؟ ینه هیچ ! السانك عن الیقین بوخالی کوروبده متأثر
اولماسی ، فریاد ایتهمسی ممکن اولمایور .

ایشته دولت عثمانیه نك بر بودجه سی قدر واردات ویرمکه مستعد
اولان بو قطعه خارقالعه زراعت نقطه نظرندن بویله بر یوقلق ،
بر پریشانلق ایچنده یوارلتوب کیدرکن بزاجنیلره بیون اکرک ،
یوزصوبی دوکدرک المزی اوزادوب حیثیت ملیه مزى رخنه دار ، منافع
اقتصادیه مزى انحصار الته ویره رک پاره استقراض ایدوب واردات
ویرمین ، منافع مادیه تأمین ایتمین یرله صرف ایدیورز . واصل
حیات ملیه مزى پارلاته جق ، ثروت عمومیه مزى تزید ، خزینه مزى
زنکین ایدمک و بزى اجنیلرک ربه اسارتندن قورتاره جق بویله
بر قطعه جسیمه نك ترقیات زراعیه سنی شمده یه قدر هیچ نظر اهمیته
المامشز . بوکانه قدر تأسف ایدلسه سزادر .

مخبر مخصوصکن

بغداد :

س.م. توفیق

شیرین

بالقائل محاربه سی

۴ تشرین اول ، بیخشب :

بوکونده اوکله قدر حرب اعلان ایدلدی . هرکس انتظار ایدیور .
غزته لر (پوآقاره) نك برقونفرانس تشبثی خبر ویریورلر . بوخبراهانی
ینه عراقلاندیریور . عجبا دول معظمه مسئله بوراده یه کلدکن صوکره بزى
حربدن آلیقویاجقلری ؟ دولت علیه بوقونفرانس مسئله سنی فصل تلقی
ایده جک ، دیه ینه عراقل آرئیور . افق سیاست سحابه دار اولیور . دیگر
طرفدن ایتالیا ایله صلح امضا ایدلکنی عثمانی آژانسی خبر ویریور .
بوخبره نظراً حاکمیت عثمانیه طرابلسده باقی قالمق شرطیه بر مختاریت اداره
اعلان اولنه جق ، ذات شاهانه طرفندن برنائب السلطان تعیین ایدیلجه .
فقط بالقائل محاربه سنی برغایه ملی تلقی ایدن ، حکومت عثمانیه ایچون حیات
مات مسئله سی عدایدن افکار عمومیه ، دیگر برزمانده اولسه یدی هیجانلرله
تلقی ایده جکی بوصلح خیرینی کمال سکونت واعتدال دمله قارشیلایور . هله
بوصلحک بویله غائله برزمانده وقوع بولمستک موجب ممنویت بیله اولدینی
حس اولونیور . برطرفدن صلح ، فقط دیگر طرفدن حرب اولمق شرطیه .
حکومت سنیه بوکون بلغار و صرب سفیرلرینک پاپورطلرینی کندیلرینه تودیع
ایدیور ، برآن اول حدود خارجه چیقمالرینی طلب ایدیور ، بوسورته
بلغارستان و صربستانه قارشو حرب اعلان اولونیور . فقط - نه دنسه -
یونانستان سفیرینک پاپورطی ویرله یور . یونان سفیری غریباریس باب عالی یه
کلیور ، خارجه ناظرله ملاقات ایدیور . بوخصوصه برچوق دیدی قودیلر
چیقور ، درلو درلو تأویلاتلر اولیور . نه دن یونانه اعلان حرب اولونامش ؟
دیه عراق اولونیور .

آقشام حربیه نظارتندن بلغار و صرب حدودنده اولان اردو قوماندانلرینه

استیفا ایدیله کلمکده اولدینی حالده نصف ملیون لیرا بیله واردات
ویرمدیکی نظر اعتباره آلنورسه فصل بر اهالک زبونی اولدینی آکلاشیلور .
عراق جناب حق کره ارضه یراندینی اراضی زراعیه نك بر
تمایلدر . عراق دنیاده آقان ال مبدول صولره ، خارقالعه قوه انباتیه یه
مخترعات جدیددن اولان هر درلو ماکنه لک تطبیق وتشبثیه دنیاده
اک مساعد مستوی بر سطحه ، خفیف میلی وتشکلات طبیعی نك زراعت
اک الویرشلی بر صورتده اراضیلی بر ترابه وطبقاته مالکدر . هله اقلیم نقطه
نظرندن بلاد بارده و حاره نك یتشدیردیکی ویتشدیرمه مدیکی برچوق اشجار
ونباتات مفیده وصناعیه نك نشوونماسنه مساعد بر منطقه ده بولنسی
هر درلو ترقیاته سبب اولان مواد ابتدائیه نك بر محزنی اولدیفنه شبهه
کتوریه مز .

ایشته بو قدر خزان طبیعی مالک و یوز قرق بر ملیون درت
یوز بیک کسور دونمندن یالکیز درتیوز بیک کسور دونم ، اوده غایت
عادی بر صورتده زراعت ایدیلوب متبانی قالدن یوز قرق بر ملیون
دونم طور اقل بر صبان دکمه مش ، اکیلیمه مش بولندینی حالده بر
چوق احتیاجات ضروریه مزى اجنیلرک تدارک ایتمکله کمز و بونلرله
کچمکله کمز بزم ایچون یازیق ، کناه دکلیدر ؟ بو حال بزى آغلا تمازسه
یوز مزى قزارتمزی ؟ !

زراعتك ممالك اجنیه ده علمله ، فله بیوک بیوک ماکنه لرله
یاپیلدینی حالده مملکت مزده معلوماتسز لقدن ، عرفانسز لقدن « نوح
زمانندن قالما » آلتلرله یاپیلیمسندن ایلری کلیور . آوروپاده
چیفتجیلر معمور کویلرده ، کوزل کوشکلرده اوطوردقلری ،
بول ونفیس یمکار یدکاری ، والحاصل پک زنکین بیک راحت کچند
کاری حالده آجینه رق دینه بیلیرک : کویولر مز عادی کلبه لرده چبریل
چیپلاق بر حالده بتون سنه یوقسز لقله یشارلر ! نیچون بزم چیفتجیلرده
الریله ، صرتلریله ضعیف وجانسز (کرد) - زراعت - حیوانلریله
کوردکاری خدمتلری جانسز ماکنه لرله کوردیره رک بر چوق زحمت
ومشقتدن قورتولمسینلر ؟ نیچون کوزل کینوب ایی بیه رک راحتجه
یشامسونلر ؟ ایشته هپ بونلر برر برر دولتک ، ملتک انظارینه وضع
وعرض ایدیلجه جک مواد مهمه حیاتیه دندر .

دکل مملکت عثمانیه نك ؛ دنیانک اک مهم وممتاز برقطعه زراعیه .
سی اولوب عراق و جزیره العرب داخل اولدینی حالده موصل
حدودندن تابصره نك منتهای حدودینه قدر اوفق دولتلردن بر قاج
حکومت قطعه سنیه معادل اولان بوقطعه داخلنده ترقیات زراعیه نامنه
شمده یه قدر نه یاپلدی ؟ هیچ ! حالبوکه اقلیم واستعداد طبیعی نقطه
نظرندن بو قطعه نك پک مادوننده وزراعته قابل اراضینک مجموعی بو
قطعه نك اراضیسنه معادل کله میان اناطولی و روم ایلینک همان عموم
ولایاتنده ، حتی لوا وقضالرنده بر چوق زراعت مکتبلی ، نمونه
چیفتلک وتارالاری ، ایپک بوجکی دارالتحصیللری ، سوتخانه لر ،
هر نوع الات و ادوات زراعیه دپولری ، زراعت بانقلری ،

وارنه لیانی آجینده تصادف ایتدیکی بلغار طوریدولرینی لیانه التجایه مجبور ایدیور ؛ بلغارلرک ملیس ومنتظم عسکرلرندن مرکب بر قوت قرق کلیسانک شالندن « مالفوچلر » استقامتده حدودی کچمکه چالشیور ، فقط عسکریمز طرفندن کریه طرد ایدیور ، نقاط حاکه اشغال اولونیور . صربستانک دول معظمیه ویردیکی یکی نوطه مندرجاتی غزته لرله اعلان اولونیور . بونوطه ده صربستان عرق و دینداشلیرینی ترک مظالمندن (!) قورتارمق اوزره سلاحه صارمغه مجبور اولدیغی و یومصارعه ده خرسیتانلر توج ندن امید وارا اولدیغی بیان ایدیور . عثمانی آتیه سفارتی ارکانی بوکون شهر مزه وارد اولیورلر . برچوق یونان تبعه سی شهر مزدن دفع اولوب کیدیورلر . وارنه و بورغاز لیانلری عثمانی دونمائی طرفندن آبلوقه اولونیور .

روسیاده « کیف » شهرنده آوستریا قونسولونوسنه قارشى شدتلی بر نمایش وقوع بولدیغی ، نمایشچیلرک قونسولونوی یغما ایدهرک آوستریا بایراغی یاقدرلرینی تلغرافلر اشعار ایدیور . بو خبر اهلیمزجه حربک روسیا - آوستریا به سرایت ایده جکنه ، بو ایکی دول معظمه نیکدیگرلرله چارپیشاجنه بر اماره کی تلقی ایدیور .

« جنین » غزته سی بوکون خاقان مخلوعک محاربه دن طولای سلائیکنن قالدیر یارق استانبوله کتیریله جکی و بوراده تحت توقیفده بولوندریله جکی قرارینه قارشى اعتراض ایدیور ، خاقان مخلوعک استانبوله بولونمسه سی مخاطرملی کوریور .

۸ شربین اول ، بازار ابره سی :

بوکون غزته لرده نشر ایدیلن خصوصی تلغرافلردن ، ادرنه طرفلرنده عثمانی - بلغار حدودنده عساکر مظفره عثمانیه ایله بلغار قطعات عسکریه سی آره سنده وقوعه کلن محاربه شدیه ده دشمندن درت یوز سواری عسکرینک بوصویه دوشهرک کاملاً تلف اولدیغی ، صرب حدودنده دشمن قطعاتنک ضایعات عظیمه یه اوغرا دیله رقی پوسکور دلمکده اولدیغی ، « لیه » نک ضبط ایدیلدی ، « تورشونلی » ده محاربه دوام اولوندیغی ، یونان حدودنده دخی مختلف نقاطده مصادمه لر وقوعه کلدیکی آکلاشیلیور .

غیر رسمی خبرلر (پره وده) لیاننک یونانلیلرجه آبلوقه آلتیه آلدیغی دخی بیلدیوریورلر . ازمیر یولنده خط مأمورلرینک هر حالده مجازاتسز قالماسی اقتضاییدن اهللاری یوزندن بر عسکری تره ن ایله پوسته تره نی بیننده مؤسف بر مصادمه اولیور ، یوز قدر تلف و مجروح اولیور .

۹ شربین اول ، صالی :

بوکونکی غزته لر دونمائی هایونک بحر سناهده کی فعالیتی حقنده رسمی معلومات نشر ایدیورلر ؛ دونمائی وارنه لیاننده کی مبانى عسکریه یی تخریب ایتدیکی ، بوماردمانک الان دوام ایتدیکی ، دشمن استحکاماتی مقابله سنک ضعفه اوغرا دیغی بیلدیوریور . قره دکزده کی فیلو قوماندانندن آلتان دیگر بر تلغراف دخی لیانندن چیقمق ایستیه اوج بلغار طوریدوسنک دوچار خسار اوله رقی لیانه عودته مجبور ایدلدکاری بیلدیوریور . بلغارستان حدو - دنده « خانلر » موقعی مقابلنده ساخته بر رجعت نتیجه سنده دشمنک بر کیره ده دوشورولدیکی ، کندیلرینه مهم بر ضایعات ویردیرلکدن صوکره ایکی طویلرینک اغتنام ایدلدیکی حربیه نظارتندن عثمانی آژانسه تبلیغ اولونیور . دیگر رسمی بر معلوماته کوره ده بوتون روم ایلی حدودنده محاربات واقع اولدیغی خبر ویریور . فقط بویوک میدان محاربه سی حالا یوق . بوکا برایکی کون دهانتظار اولونه جق .

بوکون انکلتزه حکومتک اعلان بیطرفی ایدلیدیکی آقشام غزته لرله اعلان ایدلدیکی کبی انکلتزه سفیری سرلاوتر حضرتلری دخی خارجیه ناظرینی قونالرنده ملاقات ایدهرک دولت متبوعه سنک بالقانلر محاربه سی طولایسیله بیطرف قالاغنی تبلیغ ایدیور .

۱۰ شربین اول ، جزار سنبه :

بویوک برانتظارله بکلنیلن بویوک میدان محاربه سنک بوکونکی خبرلرله

هجوم امری ویریلیور . آرتق حرب باشلامشدر . بوکون ده رومانیا واپوریله بلغار مظالمندن قورتولان برچوق بلغارستانلی اسلام قرداشلرمن در سعادته کلیورلر . دوچار اولدقلری تعدیاتی یانا یاقیله نقل ایدیورلر .

۵ شربین اول ، جمعه :

بوکونکی غزته لر هپ حربدن و عثمانیلرک مناقب عسکریه سندن بحث ایدیورلر . سمالرده برپاششت ، قلمرده برانسیط دویولیور . چونکه آرتق اعلان حرب ایدلدیکی ، عنعنات عسکره عثمانیه دن اولان هجوم امری ویرلیدیکی مزده سنی هرکس خبر آلمشدر . بلغارستان و صربستان سفارتلرینه تبلیغ اولونان شفافی اعلان حرب نوطه سی غزته لرله اعلان اولونیور . عثمانیلرک وقار وحیثیتله متناسب بونوطه یی هرکس آلفیشلا یور . ایتالیا نلرله صلحک قطعی اولدیغی ده بوکونکی نشریاتله آرتق تأیید یور . بوغازک طور پیللردن تطهیرینی ، ایتالیا نلرک تکرار استانبوله دونه جکلرینی و بانقودی رومانک ، ایتالیا سفارتخانه سنک آجیلاجغنی غزته لر خبر ویریورلر . طرابلس غربه مختاریت ویریور ، بونصوصده ترتیب ایدیلن قانون مخصوص غزته لرله اعلان اولونیور ، طرابلس غربده اوقوناجق فرمان هایونده نشر اولونیور (بونلر قسم مخصوص مزده مندرجدر .) ایتالیا نلرک تحت اشغالنده اولان آطه لرک تخلیه ایدیله جکی ، ایتالیا نلرله تشریک م ساعی ایدن شیخ ادريسک مظهر عفو عالی اولدیغی اعلان اولونیور ... دون واپور بولونمادیغی جیتله شهر مزده قالان بلغار و صرب سفیرلری بوکون کیدیورلر . سفارتخانه لرک آرمه لری اینیور . دیگر طرفندن یونانک ده متفقلرندن کری قالمیه رقی رسماً اعلان حرب ایتدیکی خبری کلیور . آقشام غزته لری حدودلردن مظفریت خبرلری کتیریورلر . فقط رسمی اولارق هنوز بر خبر یوق . ذاتاً بو قدر چابق اساسلی وجدی بر حربده انتظار ایدیله من .

۶ شربین اول ، جمعه ابره سی :

بوکون باش قوماندان وکیل اولان حربیه ناظرینک اردوی هایونه خطاباً تسطیر بیوردقلری بیاننامه نشر اولونیور . بیاننامه هکی متانت ووقار ، لساننده کی قوت وجدیت ، مراعات ایلدیکی اصول نزاکت و انسانیت تقدیراتی موجب اولیور . غزته لر بیاننامه خصوصنده ستایشکارانه مقاله لر یازیورلر . بویوک هیجان و آلتیشلرله بیاننامه عسکرلره قارشى اوتونیور . عسکری متخصصلرندن بعضیسنک غزته لرله نشر اولونان رأیلرینه نظراً بویوک بر میدان محاربه سنی انجق بر هفته صوکره بکلمه لیدر .

بوکون دارالفنون طلبه سندن ۴۰۰ قدر کوکالی حربیه نظارتنه کیدیورلر ، طا بورلره قید اولونیورلر .

۷ شربین اول ، بازار :

بوکون غزته لر . قرال فردینانک حروب صلیبیه تعصیله یازلان ، دینی و عرقی حیاتی تحققلاندیران ، « هلاله قارشى بر صلیب حربی » اعلان ایدن بیاننامه سنی نشر ایدیور ، وشدتلی تنقیداته بولنیورلر . (یکرمنجی عصر مدنیتنک نمونه مافی الضمیری اولان بومهم وثیقه تاریخیه قسم مخصوص مزده مندرجدر) مطبوعات عثمانیه مشندن (!) خرسیتان قرالنک بیاننامه سنی اوروپاچه تعصب (!) تلقی اولونان اسلام خلیفه سنک بیاننامه سیله مقایسه ایدیور وپک حقلی اوله رقی تعصبک هانکی طرفده اولدیغی اوروپانک کوزینه صوقیورلر . بوتون حدودلرده حرب اولدیغی رسماً اعلان اولونیور . قره طاغ حدودنده اوفق بر قصبه اولان طوز قره طاغک سرعتله اعلان حرب ایتدیکنندن طولای تحکیم ایدیله ممش اولدیغندن شانلی برمدافعه دن صوکره سقوط ایدیور . فقط دیگر حدودلرده عثمانی اردوسی مظفریت قزانیور ؛ اولکی کون اوکلهدن صوکره قرجه علینک شالنده « آی طوغمش » و « کوسه لر » استقامتندن ایلروله مک ایستیه بلغار قوتلری عساکر عثمانیه طرفندن دفع و طرد ایدلدیکی ، مقابل بر تعرض ایله بلغارلرک خرمن تیه قره غولی ضبط اولوندیغی رسماً مطبوعات تبلیغ اولونیور . ینه رسمی معلوماته کوره ، قره دکزده بولنان عثمانی دونمائی

سرای بوسنده :

اسلام تشکیلات متحده سنک ناشرافکاری اولان غزته سی متفق بالقان دولتری علیه شدتلی بر مقاله نشر ایتشدر . بو غزته بالقانلرده خاصاتک باشلامنی بویوک بر مسرتله آلفیشلیور و تورکیاتک قومشورینه غلبه ایده جک قدر قوتلی اولدیغنی اثبات ایده جک زمانک چوقدن حوال ایتش اولدیغنی وبالقان حکومترلینک بو حرنی ، مسلمانلرک ، اسلامیت علیه یکیدن اهل صلیب محارباتی آجه سی نظریله باقدقلرینی و بوتون اسلاملرک اسلامیتی مدافعه ایچون قیامه حاضر وآماده بولندقلرینی بیان ایلدور .

روسیاده :

بالقان محاربه سنک اعلاقی روسیا اسلاملری پیننده بیوک بر هیجانی موجب اولمشدر . بر چوق روسیا مکاتب عالییه سنده ا کمال تحصیل ایتکده اولان مسلمان طلبه لری کوکلی اوله رق دارالجهاده کلک ایچون حاضر لانیورلر . ایلک کوکلی اوله رق داخلی روسیا مسلمانلرندن دارالفنون طلبه لرندن عارف بک کریموف افندی شهر مزه واصل اولمشدر . بو حیتلی کنجک بیاناتنه نظراً کرک قفقاسیادن ، کرک داخلی روسیادن بر چوق کوکلیلر ده کله جکلردر .

مصرده :

مقام ضرورنده معارشرده کوزل نه وار ؟ — بوسرنامه ایله یازدیغنی

مهم بر مقاله سنده « العلم » غزته سی اعلان حربی متعاقب یونانلیرک نه کی بر شوق و تهالکله کوکلی یازدقلرینی واعانه حربیه اولقی اوزره پاره طویلا . دقلرینی مثال اولقی اوزره قید ایتدکن صکره ، « نه دن بزمصر لیر اعانه ده بولونیم ؟ » دیه مصر اسلاملرینک حسیات دینیه و حیتلرینی تحریک ایدیلور . دولتعلیه نك بدنا مصر لیرک ماوتنه احتیاجی اولدیغنی و شانی عثمانلی عساکرینک شیارقی بالقانلیرله حقلرینی و پردرمرکده کافی کلدیکنی قید ایده رک ، بویه بر زمانده دولتعلیه مصر دن و بوتون اسلام قرداشلر مزدن معاونت مالیه انتظار ایتدیکنی بیان ایله : « ضرورت وار ایکن معاونت نه کوزلدر ! » دیه قارئلرینی بویه بر معاونت مؤثره ده تشویق ایدیلور . بویه بر معاونتک نه قدر سهل الاجرا اولدیغنی و عینی زمانده نه قدر بیوک نتیجه لر ویره بیله جکنی ده غزته قید ایتدکن کچمه یور . « العلم » جه هر بر مصرلی بشر غروش ویره جک اولورسه اک آزی مصرده ۱۰ میلیون اسلام وارکه بو یوزدن ۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ غروش طویلا نیله بیلیر . رفیقمر مقاله سنی صمیمی و حار دعوتلرله بیترور و دیورکه : بو محاربه عالم اسلامک و بلکه بوتون شرقک مقدراتنه مربوط اولدیغندن هر اسلام ، هر شرقی اوکا اشتراک ایتلیدر ، بر مصرلینک لزوم اشتراکنی اخطار ایتک ایسه زانلدر .

ایرانلیر آره سنده :

(ترجان حقیقت) چهارشنبه کونی چقان نسخه سنده « دول معظمه دن برینک تشویقیله ایران دولت اسلامییه سی حکومت عثمانیه یه مشکلات چیقاراجقمش » مألنده نشر ایتش اولدیغنی بر خبر شهر مزده بولنان ایرانلیر میانده بیوک بر هیجانی موجب اولور ، هان سفارتخانه یه قوشه رق ، نشریات مذکور ه نك نه ککی بر اساسه مبتنی اولدیغنی پر تلاش تحقیق ایدرلر . سفارتخانه ده بویه شیخه امکان اولمادیغنی ، (ترجان حقیقت) ک خلاف حقیقت نشریاتده بولندیغنی تأمین و بوندن طولانی ده سفیر حضرتلرینک متأسف اولدیغنی مراجعت ایدنلره بیان ایدیلیر ، بونک اوزرینه ایرانلیر کیجه لین (یکی غزته) ، (طنین) و (اقدام) اداره خانه لرینه کیده رک بویه بر حوادثک اصلی ، فصلی اولمادیغنی بیان ایتشلردر . ایرتسی کونی ده غزته لرله بونک بر سوء تفهمندن عبارت اولدیغنی بیان اولونمشدر .

§ آلدیغمر موثوق خبره کوره در سعادتده بولنان ایران تجاری اعانه حربیه اوله رق آزالرنده پاره طویلامغه تثبیت ایتشلر ، ده ایلک کونلرده ۱۰۰ لیرا قدر بر مبلغ طویلا یه بیلمشلردر .

آرتق باشلامش اولدیغنی تبین ایدیلور . رسمی اوله رق عثمانلی آژانسی آتیده کی تلغرافی نشر ایدیلور : « صریح دارالحکومتده حرکات تعرضیه به ابتدار ایدن اردومن بوکون اوکله وقتی طونجه نك شرقنده تصادف ایتدیکنی دشمنک قوای کلیه سنه تعرض ایتدی . حالا دوام ایدن شدتلی بر محاربه باشلادی . محاربه نك طرز جریانی اردوی هاینه موافقدر . »

عین زمانده خصوصی تلغرافلره نظراً : ماراش و جوارنده عساکر عثمانیه ایله بلغارلرک اوتوز بیک کشیکلک قوتی آره سنده طقوز ساعت دوام ایدن قانی بر محاربه ده دشمنک « والهلی مایقا = آمان اناجم » فریادیله مهم بر قسمی تلف اولیلور . قالا نلری فرار ایدیلور . تعقیب اولونه رق چرمین قره اغاجنده طویچی و پیاده لر مز طرفندن محو ایدیلور ، بر جوق اسیر آلتیلور . قرق کلیسا استقامتده کی فرقه مزده مالفوجدن دشمن اراضیسی بش ساعت تجاوز ایدیلور ، ادرنه یی محاصره مقصدیله دشمن طرفندن کتیریلن درت محاصره ویدی سریع آتشلی طویلری اغتنام ایدیلور ، بر بیکباشی ایله بر چوقده نفرات اسیر آلیور . . . جسر مصطفی پاشایه مجاور قاضی کوننده ده غایت شدتلی بر صورتده دوام ایدن مصادمه نتیجه سنده بلغار عساکری نصفنه قریب ضایعات ویره رک منزه ما رجعت ایدیلور ، بو محاربه ده ده دشمندن طوب وخیلی مهمات اغتنام اولیلور . . طونجه نهرینک جهت غریبه سنده خاصکوی و کرچی قریه لری جوارنده بلغارسوار یسندن بر بلوک کاملاً محو ایدیلور . . وایصال موقعنده وقوعبولان مصادمه ده ده بلغارلردن ایکی مترالیوز اغتنام ایدیلور . صربستان ، قره طاغ ، یونانستان حدودلرنده ده مهم مظفریتلر توالی ایدیلور .

حربک جهت عسکریه سی بویه هیجانی دقیقه لر کچیردیکنی بر زمانده شتون سیاسییه ده مراق انکیزدر . انکله ترده دن باشقه دول معظمه دن هیچ بریسی اصولدن اولان بیطرفلغنی رسماً هنوز اعلان ایتدیلر . عجبا نه اوله جق ، دیه ملاحظه لر ، مطالعه لر یورودیلور . دول معظمه بیطرفلقلرینی اعلان ایچون ، یکدیگرینه قارشى مشکوک بر طور طاقینان روسیه و آوستریایی بکل یورلر مش ، اولورده غالباً سربستی حرکتلرینی محافظه ایتک اوزره بیطرفلک اعلاننده بک ده قطعی برقرار ویره میورلر .

عالم اسلامده تظاهرات**بره توریا ده :**

بره توریا جماعت اسلامییه سی طرفندن هلال احمر جمعیتنه تلغرافله و ملی بانقه معرفتیه بش یوز الی انکلیز لیرالق برقطعه حواله نامه کشیده ایدلش و اسلامک غالبیتی عنایت صمدانییه دن نیاز واسترحام اولونمشدر .

آمریقاده :

آمریقاده بولنان بر چوق آرن اوودلر بر اجتماع عقد ایده رک ذات حضرت پادشاهییه عرض صداقت و وطنداشلیینه توصیه اتحادی حاوی بعض مقررات اتخاذ ایده رک بولنری بر تلغرافله و اشینغتون سفیرینه تبلیغ ایتشلردر . سفیر مقررات واقعه دن طولانی کنیدیلرینه تشکر ایتدکن صکره مذکور تلغرافنامه صورتی خارجیه نظارتنه کوندرمشدر .

انگلندده :

لوندره جماعت اسلامییه سی طرفندن بالقان حکومترلینک حکومت عثمانیه یه قارشى اخذ ایتش اولدقلری وضعیت حقنده پروتستوده بولونمق اوزره بعض مقررات اتخاذ ایدیلمشدر .

قاب تاورده :

مقام صدارته ۱۱ تشرین اول ۳۲۸ تاریخله قاب تاوندن عبدالحمید خان سیرغیرو امضاسیله آتیده کی تلغرافنامه کشیده ایدیلمشدر :

« قاب تاون » مسلمانلری حکومت عثمانیه یه قارشى اولان احساسات صمیمه خیر خواهانه لرینی تأکیداً عرض و اظهار ایدرلر و دولت علیه نك احراز غالبیت ایله شان و شرف اسلامی محافظه ایتشی تمی ایلرلر ، فرمان .